

**Vienotās kvalifikācijas eksāmenu komisijas ekspertu
SECINĀJUMI PAR PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS DARBIEM un EKSĀMENU
NORISI izglītības programmās „Apģērbu dizains”,
„Tekstilizstrādājumu dizains” 2014./2015.m.g.**

Latvijas Nacionālā kultūras centra izveidotā vienotā kvalifikācijas eksāmenu komisija (turpmāk – eksperti) vērtēja profesionālās kvalifikācijas eksāmenus visās izglītības iestādēs, kuras īsteno izglītības programmas „Apģērbu dizains” (9 izglītības iestādes), „Tekstilizstrādājumu dizains” (5 izglītības iestādes).

Pēc eksāmenu norises Latvijas Nacionālais kultūras centrs 2015.gada 3.jūlijā Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolā organizēja semināru par kvalifikācijas eksāmenu rezultātiem. Seminārā piedalījās izglītības iestāžu administrācija, pedagogi un eksperti.

Latvijas Nacionālais kultūras centrs apkopoja seminārā izteiktās ekspertu atziņas un izteiktos secinājumus par kvalifikācijas darba teorētisko un praktisko daļu, kā arī eksāmena norises organizāciju.

Informācija par izglītības iestādēm, kas īsteno izglītības programmu „**Apģērbu dizains**”:

Liepājas Dizaina un mākslas vidusskola
Valmieras Mākslas vidusskola
Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola
Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums
Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskola
Daugavpils mākslas vidusskola "Saules skola"
Rīgas Amatniecības vidusskola
Ogres Tehnikums
Rīgas Dizaina skola

Informācija par izglītības iestādēm, kas īsteno izglītības programmu „**Tekstilizstrādājumu dizains**”:

Liepājas Dizaina un mākslas vidusskola
Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola
Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskola
Daugavpils mākslas vidusskola "Saules skola"
Rīgas Amatniecības vidusskola

Eksāmenus vērtēja **eksperti**:

Māra Binde
Indra Komarova
Gunta Brūmane
Aleksandrs Pavlovs
Santa Zariņa
Barbara Ābele
Ilze Baltiņa
Rūta Jankaite
Jānis Bankovičs
Elīza Ceske - Feldmane

Diskusijā piedalījās **eksperti**: Indra Komarova, Gunta Brūmane, Aleksandrs Pavlovs, Santa Zariņa, Barbara Ābele, Jānis Bankovičs.

Ekspertu vērtējums par kvalifikācijas darba teorētisko daļu

Pozitīvais:

Kopumā pēdējos gados uzlabojies kvalifikācijas darbu teorētiskās daļas līmenis:

- 1) vērojama izglītojamo iedziļināšanās savā izvēlētajā tēmā, plašāks skatījums uz darba tēmu;
- 2) precīzāka mērķauditorijas definēšana, tās ieradumu un vajadzību izpēte.

Problēmjaudājumi:

- 1) vērojama lieka informācija, liekvārdība;
- 2) pārpublicējumi bez atsaucēm, avoti nepilnīgi un neuzticami, pielikumos izvietota vizuālā informācija (skices, tehniskie zīmējumi bez parakstiem) bieži anonīma,
- 3) vāja izpratne par darbu ar informācijas avotiem, izmantotā literatūra pārsvarā ir tīmeklī iegūtā informācija;
- 4) nav skaidrības, kas ir „Mērķis” un kas ir „Uzdevums”, neskaidri to formulējumi;
- 5) secinājumos vērojami vispārinājumi, formāla pieeja, tajos nav atziņu par procesu no kvalifikācijas darba projekta līdz realizācijai;
- 6) trūkst izpratnes par to, kā strādāt ar analogiem un iedvesmas avotiem, kā tos izmantot sava darba kontekstā;
- 7) darba izstrādes procesā (metodoloģijā) pietrūkst reālas saiknes ar iespējamo dizaina idejas lietotāju (mērķauditoriju);
- 8) maz darba skiču u.c. darba procesa atspoguļojuma, (vēlamas skices, kurās var novērot darba procesu no iedvesmas avota līdz gala variantam, kā arī pietrūkst skices par formu un detaļu meklējumiem no iedvesmas avota līdz rezultātam);
- 9) stila un stilistikas definējumi pārāk vispārināti vai kļūdaini;
- 10) vāja izpratne par modes aktualitātēm;
- 11) nav pietiekamu zināšanu par darba pašizmaksas veidošanos;
- 12) veicot krāsu analīzi, daudz teorētiska materiāla par krāsu psiholoģisko un emocionālo skaidrojumu t.sk. krāsu simbolikas skaidrojumi, taču iztrūkst informācijas par krāsu kā iedvesmas avotu, aktualitātes, kompozīcijas vai optisko īpašību kontekstā;
- 13) tehniskā risinājuma pamatojumā trūkst paša pamatojuma par tehnikas izvēli konkrētajam izstrādājumam;
- 14) latviešu valodas pareizrakstības normu ievērošana, kvalifikācijas darbu vadītāju atbildība par eksāmenu komisijai iesniegto darbu kvalitāti (valodas kļūdas, darba apjoms).

Ekspertu vērtējums par kvalifikācijas darba praktisko daļu

Pozitīvais:

- 1) labi organizētas modes skates, pārdomāta - mūzika, apavi, modeles, stils;
- 2) daudzās skolās liels kvalifikācijas darba apjoms (kolekcijā 4- 6 tērpi).

Problēmjaudājumi:

- 1) atsevišķos gadījumos izpratnes trūkums par kolekcijas veidošanu;
- 2) kolekciju atbilstība mūsdienu patērētāja prasībām, laikmetīgums;
- 3) zema izpildījuma kvalitāte;
- 4) vienota vizuālā tēla radīšana fotosesijai un skatei (sadarbība ar skaistumkopšanas saloniem, apavu, aksesuāru veikaliem).

Ekspertu vērtējums par kvalifikācijas eksāmena organizāciju

Ieteikumi

Izglītības iestādes vadībai:

- 1) plānot kvalifikācijas eksāmena norises darba kārtību, nodrošinot racionālu laika izmantošanu, ar plānoto laika grafiku iepazīstināt komisiju pirms eksāmena;
- 2) plānot un īstenot eksāmena tehnisko nodrošinājumu (pirms pasākuma savlaicīga tehnikas darbības pārbaude - skaņa, gaisma u.c., noteikt atbildīgo par tehnisko nodrošinājumu eksāmena laikā);
- 3) eksāmena norises darba kārtībā komisijai nodrošināta (ieplānota) iespēja apskatīt tērpus kvalitātes novērtēšanai (pirms vai pēc prezentācijas);
- 4) pirms eksāmena iepazīstināt komisiju ar vērtēšanas sistēmu, vērtēšanas veidlapām, nodrošināt eksāmena norises laikā eksāmena programmas pieejamību;
- 5) pirms eksāmena iepazīstināt klātesošos ar komisiju un darba kārtību;
- 6) jānodrošina iespēja eksāmenu vērot jaunāko kursu audzēkņiem.

Eksaminējamiem:

- 1) uzlabojamas publiskās uzstāšanās un prezentācijas prasmes;
- 2) mudināt ierasties uz eksāmenu piemērotā apģērbā.

Citi ieteikumi:

- 1) meklēt risinājumus audzēkņu kvalifikācijas darbu turpinājumam, ideju tālākai virzībai un īstenošanai.
- 2) veicināt pedagogu ieinteresētību audzēkņu darba rezultātos
- 3) sadarboties ar profesionālām organizācijām, darba tirgus pārstāvjiem (modes industrijas uzņēmumu īpašniekiem, tehnologiem, dizaineriem), organizēt meistarklases gan audzēkņiem, gan pedagogiem.